

Сарајево, 20.11.2017. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА
13.11.2017.- 17.11.2017.**

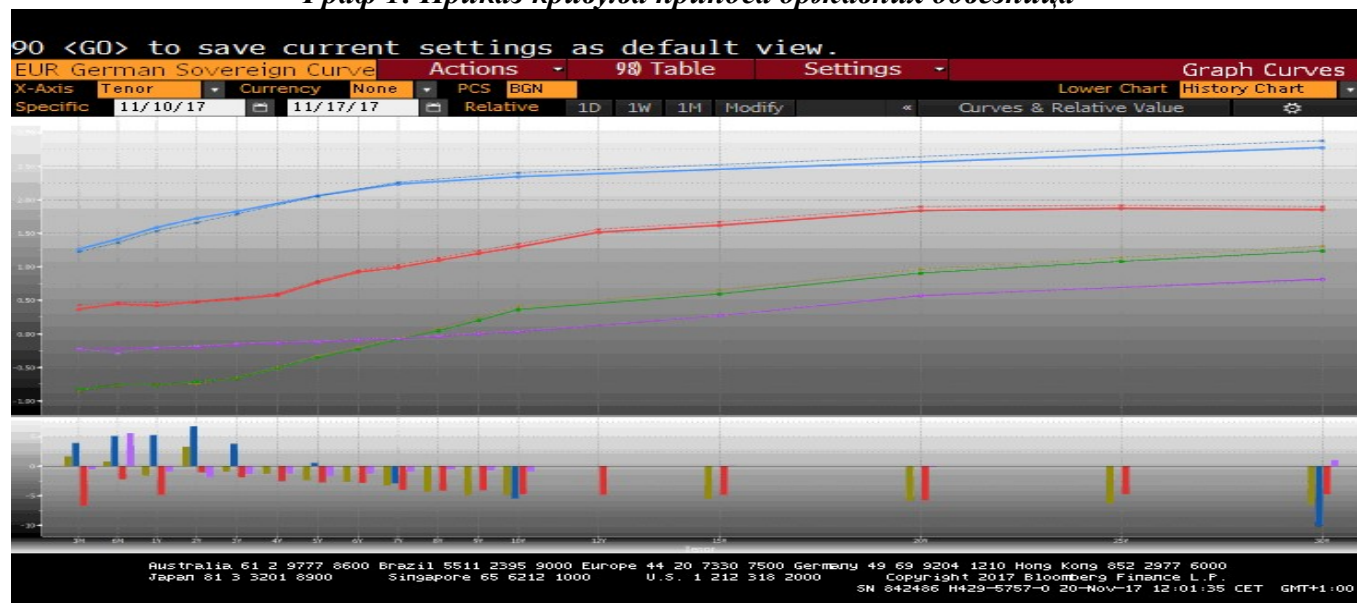
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Еврозона				САД				Велика Британија				Јапан			
	10.11.17 - 17.11.17				10.11.17 - 17.11.17				10.11.17 - 17.11.17				10.11.17 - 17.11.17			
2 године	-0,75	-	-0,71	↗	1,65	-	1,72	↗	0,49	-	0,48	↘	-0,18	-	-0,20	↘
5 година	-0,33	-	-0,35	↘	2,05	-	2,06	↗	0,79	-	0,77	↘	-0,11	-	-0,12	↘
10 година	0,41	-	0,36	↘	2,40	-	2,34	↘	1,34	-	1,29	↘	0,04	-	0,04	→

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Vubillove

Доспијеће	Приноси		
	10.11.17	-	17.11.17
3 мјесеца	-0,763	-	-0,816
6 мјесеци	-0,770	-	-0,762
1 година	-0,730	-	-0,752

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Њемачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 17.11.2017. године (пуне линије) и 10.11.2017. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Иако је почетком седмице објављено неколико позитивних економских података, укључујући и податак који је потврдио наставак тренда јачања привреде еврозоне, изјава предсједника ЕЦБ-а Draghiја у којој указује на даљу употребу свих стимуланса, утицала је на пад приноса обвезница еврозоне почетком протекле седмице. Иако благ, овај тренд је настављен до краја седмице, па су приноси обвезница средњег и дужег рока доспијећа смањени. Већи пад приноса десетогодишњих обвезница је забиљежен код сигурнијих обвезница еврозоне, док је код шпанских и италијанских обвезница промјена у односу на претходну седмицу износила само 1 до 2 базна поена. Такође, европски индекси акција су скоро свакодневно биљежили смањење, што је имало утицај на повећану потражњу за сигурнијим инвестицијама. Током протеклог викенда је пропао покушај

формирања коалиције нове њемачке Владе, након мјесец дана припремних преговора, што је повећало неизвјесности у највећој привреди еврозоне. Из ММФ-а је саопштено да су повећане прогнозе привредног раста Европе, које за ову годину износе 2,4% (након што је у 2016. години забиљежен раст од 1,7%), најбитнији фактор који је утицао на побољшање октобарских прогноза глобалног економског раста. Такође, наведено је да је разлика стопа привредног раста између чланица еврозоне најмања у посљедње скоро двије деценије. Што се тиче инфлације, ММФ наводи да за еврозону, и већину напредних чланица Европе, успорена инфлација и даље указује на потребу да монетарна политика остане прилагодљива дужи временски период. Како би ЕЦБ достигла средњорочни циљани ниво инфлације, ММФ наводи да ће снажније привреде морати прихватити веће стопе инфлације одређени временски период.

Из Министарства привреде Шпаније је саопштено да је Шпанија извршила пријевремену отплату према ESM-у у износу од 2 милијарде EUR, чиме је отплатила 9,6 милијарди EUR од укупно 41,3 милијарди EUR, колико је износио пакет финансијске помоћи овој земљи из 2012. године. Влада Грчке је понудила да изврши замјену обвезница у износу од 29,7 милијарди EUR с циљем повећања ликвидности дуговања, као и побољшања услова за емисију нових обвезница у будућности, тачније од августа 2018. године, када истиче рок актуелног програма финансијске помоћи овој земљи. Овај процес би требало да укључи замјену 20 обвезница емитованих у 2012. години с пет нових обвезница с роком доспијећа између 2023. године и 2042. године.

Њемачка је емитовала двогодишње (-0,71%) и десетогодишње (0,36%), Холандија десетогодишње (0,511%), ESM петогодишње (-0,15%) обвезнице, а Француска двогодишње обвезнице по рекордно ниском приносу од -0,60%. Француска је по нижим приносима емитовала и петогодишње обвезнице (-0,13%), те по нешто већим приносима седмогодишње обвезнице (0,20%). Италија је по нижим приносима емитовала трогодишње (-0,02%), седмогодишње (1,21%) и петнаестогодишње (2,38%), а Шпанија трогодишње (-0,022%) и педесетогодишње (3,19%) обвезнице. Француска је емитовала тромјесечне (-0,685%), шестомјесечне (-0,672%) и једногодишње (-0,643%), Шпанија шестомјесечне (-0,415%) и једногодишње (-0,39%), а Њемачка шестомјесечне трезорске записе (-0,752%), док је Португал по рекордно ниским приносима емитовао шестомјесечне (-0,40%) и једногодишње (-0,349%) трезорске записе.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред.бр	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	БДП – ЕЗ (квартално) прелим. III квартал	0,6%	0,6%	0,7%
2.	БДП – Њемачка (квартално) прелим. III квартал	0,6%	0,8%	0,6%
3.	БДП – Холандија (квартално) прелим. III квартал	0,4%	0,4%	1,5%
4.	БДП – Италија (квартално) прелим. III квартал	0,5%	0,5%	0,3%
5.	Индустријска производња – ЕЗ (Г/Г) СЕП	3,2%	3,3%	3,9%
6.	Трговински биланс – ЕЗ (у милијардама EUR) СЕП	21,0	25,0	21,0
7.	Текући рачун – ЕЗ (у милијардама EUR) СЕП	-	37,8	34,5
8.	Стопа инфлације – ЕЗ ОКТ	1,4%	1,4%	1,5%
9.	ZEW индекс повјерења инвеститора – Њемачка НОВ	19,5	18,7	17,6
10.	Јавни дуг – Италија (у милијардама EUR) СЕП	-	2.284	2.279
11.	Стопа незапослености – Холандија ОКТ	-	4,5%	4,7%
12.	ILO стопа незапослености-Француска (квартално) III квартал	9,5%	9,7%	9,5%

САД

Приноси америчких обвезница краћег и средњег рока доспијећа су током протекле седмице биљежили раст, док су приноси обвезница дужег рока доспијећа смањени. Пажња учесника је била усмјерена на политичке догађаје у овој земљи. У понедељак је америчком Сенату представљен план ублажавања регулације финансијског сектора САД. Најзначајнија промјена би била измјена нивоа на то које банке ће бити окарактерисане као системски важне. Према још увијек актуелном Dodd-Frankovom закону из 2010. године, системски важне банке су биле оне с активом већом од 50 милијарди USD, а према новом приједлогу та граница је повећана на износ aktive од 250 милијарди USD. На системски важне банке примјењује се строжи надзор регулатора финансијских

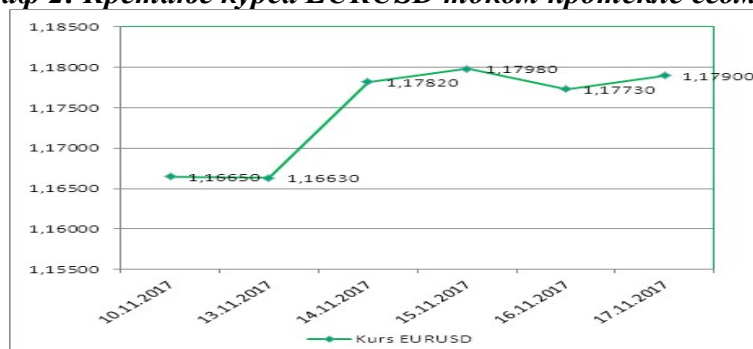
тржишта. Према актуелним шпекулацијама, постоји довољан број сенатора који су се изјаснили да ће подржати ове измјене. Поред тога, Дом заступника САД је у сриједу усвојио реформу фискалног система САД. Наредни корак у коначном усвајању ових дугоочекиваних реформи је изјашњавање Сената САД, који би о овоме требало да расправља крајем овог мјесеца. Према актуелним шпекулацијама, за сада 52 од укупно 100 сенатора, подржава ове реформе, али још увијек није познато да ли ће њихова примјена бити одгођена за годину дана.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Индекс започетих кућа (М/М)	ОКТ	-5,6%	13,7%	-4,7%
2.	Индекс грађевинских дозвола (М/М)	ОКТ	2,0%%	5,9%	-3,7%
3.	Индекс потрошачких цијена (Г/Г)	ОКТ	2,0%	2,0%	2,2%
4.	Индекс произвођачких цијена (Г/Г)	ОКТ	2,4%	2,8%	2,6%
5.	Индекс цијена увезених роба и услуга (Г/Г)	ОКТ	2,5%	2,5%	2,7%
6.	Индекс цијена извезених роба и услуга (Г/Г)	ОКТ	-	2,7%	2,8%
7.	Индекс прерађивачког сектора Фед из Њујорка	НОВ	25,1	19,4	30,2
8.	Индекс прерађивачког сектора Фед из Филаделфије	НОВ	24,6	22,7	27,9
9.	Мјесечно стање буџета (милијарде USD)	ОКТ	-59,0	-63,2	-45,8
10.	Индекс индустријске производње (М/М)	ОКТ	0,5%	0,9%	0,4%
11.	Искоришћеност капацитета	ОКТ	76,3%	77,0%	76,4%
12.	Индекс производње прерађивачког сектора	ОКТ	0,6%	1,3%	0,4%
13.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ	11. НОВ	235.000	249.000	239.000

USD је током протекле седмице депрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD повећан с нивоа од 1,1665 на ниво од 1,1790, што је на седмичном нивоу раст од 0,14%.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

У Sunday Timesу је објављена вијест да је 40 чланова Парламента који припадају Конзервативној партији, којој припада и премијерка Мау, потписало писмо неповјерења премијерки. Тиме је већина која је потребна за лидерство у странци смањена за осам особа, што је уједно сигнал да би премијерка Мау могла да буде замијењена другим лидером из Конзервативне партије. Мау се бори да задржи ауторитет у партији још од прелиминарних избора који су одржани у јуну ове године, а који су умјесто очекиване побједе резултирали губитком парламентарне већине.

Замјеник директора Европског одјела ММФ-а Decressin је изјавио да економија Европе наставља са стабилношћу, али би поремећаји око Брежита могли да резултирају значајно нижим економским растом и за еврозону и за Велику Британију. Он је, такође, истакао да инфлација у Великој Британији оправдава раст референтне каматне стопе. Ипак, главна неизвјесност и даље јесте Брежит и будући трговински односи с чланицама ЕУ у моменту када Велика Британија напусти ЕУ.

Главни економиста BoE Haldane је приликом коментарисања најновијих очекивања BoE изјавио да ће инфлација у Великој Британији остати изнад циљаног нивоа у наредних неколико година.

Гувернер ВоЕ Carney је упозорио да је Велика Британија изложена ризицима још веће инфлације и слабијег економског раста, уколико преговарачи око Бреگزита не успију да постигну транзициони споразум с ЕУ. Нагло напуштање ЕУ би могло значити даље слабљење GBP, смањење пословних инвестиција, те искључивање трговачких рута, што би утицало на успорење економије Велике Британије, раст инфлације и каматних стопа. Транзициони споразум би помогао компанијама и домаћинствима да се прилагоде, закључио је Carney. Вицегувернер ВоЕ Broadbent је изјавио да је утицај Бреگزита на кретање каматних стопа далеко од извјесног, а његове импликације би могле потакнути креаторе монетарне политике да формирају одлуке у оба смјера, када су у питању каматне стопе. Такође, Broadbent, који је гласао за повећање референтне каматне стопе ВоЕ, је изјавио да је увјерење да Бреگزит нужно значи ниже трошкове позајмљивања било претјерано.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Rightmove цијене кућа (Г/Г) НОВ	-	1,8%	1,4%
2.	Инфлација (Г/Г) ОКТ	3,1%	3,0%	3,0%
3.	Малопродаја (Г/Г) ОКТ	4,1%	4,0%	3,9%
4.	RPI улазне цијене у производњу (Г/Г) ОКТ	4,8%	4,6%	8,1%
5.	RPI излазне цијене из производње (Г/Г) ОКТ	2,9%	2,8%	3,3%
6.	Захтјеви незапослених за помоћ (промјена) ОКТ	-	1.100	2.600
7.	ILO стопа незапослености (квартално) СЕП	4,3%	4,3%	4,3%

Током протекле седмице GBP је депрецирала у односу на EUR. Курс EURGBP је забиљежио раст с нивоа од 0,88414 на ниво од 0,89227. GBP је апрецирала у односу на USD, те је курс GBPUSD повећан с нивоа од 1,3196 на ниво од 1,3215.

ЈАПАН

Гувернер ВоЈ Kuroda је изјавио да ће се наставити са снажном експанзивном политиком, те истакао да то није слабост него снажна одлука.

Економисти очекују да ће финални подаци за БДП за трећи квартал показати успорење, што ће бити резултат контракције у дијелу личне потрошње и јавних инвестиција. Економисти истичу да иако је GDP током трећег квартала успорен, и даље је забиљежен раст, седми квартал заредом, те стога нема разлога да ВоЈ сада мијења своју политику. Бивши члан MPC ВоЈ Shirai је изјавио да побједа премијера Abea на изборима у прошлом мјесецу може отежати усмјерење ВоЈ ка радикалним стимулативним мјерама у наредној години, упркос повећаним трошковима монетарних олакшица. Критике, укључујући и ове које је дао Shirai, упозоравају да предуго задржавање ултра експанзивне монетарне политике може прије да угрози него да помогне економији, јер се угрожавају банкарске марже на кредите, те се банке обесхрабрују на појачано кредитирање.

Истраживање које је провео Reuters је показало да су компаније у Јапану заинтересоване за мобилизацију акумулираних новчаних средстава кроз мерцере и аквизиције, али су и даље уздржани од повећања плата. Скоро 2/3 компанија које су учествовале у истраживању желе да се настави политика “Abenomics”, као и ултра експанзивна монетарна политика, фискална потрошња, те структурне реформе које су подстакле економију у моменту када су уведене (прије скоро пет година).

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

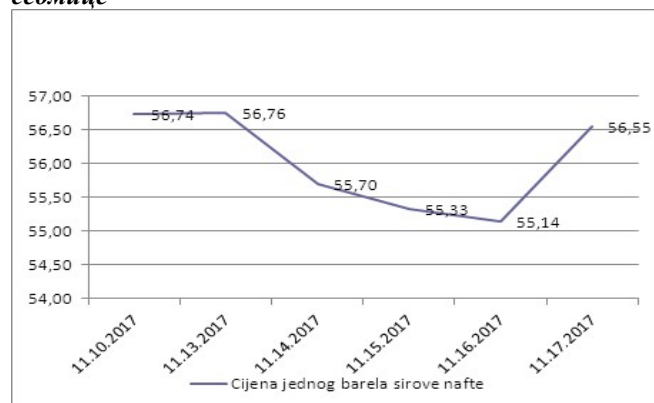
Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	БДП (Q/Q) Р III квартал	0,4%	0,3%	0,6%
2.	Лична потрошња у односу на БДП (Q/Q) Р III квартал	-0,4%	-0,5%	0,7%
3.	Пословна потрошња у односу на БДП (Q/Q) Р III квартал	0,3%	0,2%	0,5%
4.	Индустријска производња (Г/Г) F СЕП	-	2,6%	2,5%
5.	Поруџбине машинских алата (Г/Г) F ОКТ	-	49,8%	49,9%

JPY је током протекле седмице апрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио благи пад с 132,39 на ниво од 132,17. JPY је апрецирао у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио пад с нивоа од 113,53 на ниво од 112,10.

НАФТА И ЗЛАТО

На отварању њујоршке берзе у понедјељак цијена једног барела сирове нафте је износила 56,74 USD (48,64 EUR). Током протекле седмице цијена нафте је имала тренд смањења. Утицај на то су имале информације о смањењу обима индустријске производње у Кини, која је други по величини свјетски потрошач нафте. Међународна агенција за енергетику је смањила прогнозирани ниво тражње за нафтом за наредну годину и повећала прогнозирани ниво производње нафте из шкриљца у САД. Према саопштењу ове агенције, очекивани ниво раста тражње за ову годину је смањен за 100.000 барела у односу на раније прогнозе, те се сада очекује да ће то повећање у текућој години износити 1,5 милиона барела, а у наредној 1,3 милиона барела на дневном нивоу. Америчке залихе нафте повећане су за 1,9 милиона барела, што је знатно мањи податак од очекиваног повећања за 6,5 милиона барела нафте. На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте је износила 56,55 USD (47,96 EUR).

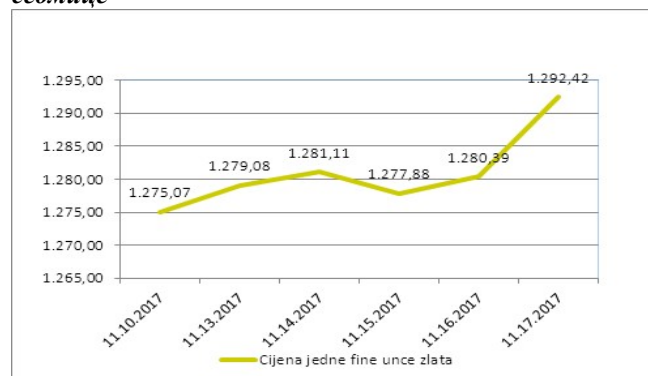
Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

На отварању лондонске берзе метала у понедјељак цијена једне fine унце злата је износила 1.275,07 USD (1.093,07 EUR). Почетком и средином протекле седмице цијена једне fine унце злата није биљежила значајне промјене, јер су инвеститори ишчекивали резултате гласања Дома заступника САД о реформи пореског система. У сриједу је објављен податак о успорењу раста индекса потрошачких цијена у САД, који је био у складу с очекивањима, што је подстакло очекивања о томе да ће се на децембарској сједници FOMC-а повећати референтна каматна стопа трећи пут у текућој години.

Крајем седмице цијена злата је биљежила раст под утицајем ишчекивања одлука везано за пореске реформе у САД, као и растућих шпекулација о потенцијалној политичкој кризи у Њемачкој. Такође, појачане геополитичке тензије и неизвјесности око Сјеверне Кореје, која је одбацила преговоре с Вашингтоном о сузбијању програма нуклеарног наоружања, утицале су на раст цијене злата. На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.292,42 USD (1.096,20 EUR).

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као последица коришћења или немогућности коришћења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на бази њих.